

ת"פ 3075/13 - מדינת ישראל נגד נ מ (עציר) - בעצמו

19 יוני 2014

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 3075-13 מדינת ישראל נ' מ(עציר)

2070/13

המאשימה
בפני כב' השופט ד. בן טולילה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד חן יבין
נגד
הנאשם
נ מ (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד פאולה ברוש בשם עו"ד ירון הראל

גזר דין

הנאשם הורשע ביום 14.5.14 לאחר שמיעת ראיות בעבירות של תקיפת סתם של קטין על ידי אחראי, תקיפת סתם של בן זוג, תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, ואיומים.

על פי המתואר בכתב האישום ביום 7.12.13 בביתו בנתיבות, תקף הנאשם שלא כדין את אשתו א מ (להלן: "המתלוננת") בכך שהחל להכותה במכות וסטירות לראשה וכן בעט ברגליה. בהמשך לכך תקף שלא כדין את בנו י בכך שהעירו משנתו משך אותו מרגלו והפילו מהמיטה על מנת שיבוא עמו לבית הכנסת. במעמד הנ"ל איים על ילדיו בכך שאמר להם שאם לא יקומו הוא ישבור להם את הראש ואם לא יתנהגו יפה בבית הכנסת הוא ייתן להם מכות בפני כולם.

עוד מתואר, כי בשעה 14:00 שב הנאשם לביתו ותקף שלא כדין את המתלוננת בכך שהחל לבעוט בה ברגליה. כתוצאה מהבעיטות נגרמה למתלוננת חבלה של ממש בדמות קילוף עור מדמם ברגלה השמאלית. בהמשך לכך, תקף הנאשם את בנו הקטן יוסף על ידי כך שסטר לו בפניו.

טענות הצדדים

בדיון שנערך ביום 8.6.14 הפנתה ב"כ המאשימה לגיליון הרשעותיו של הנאשם, ובכלל זאת לשני המאסרים המותנים, העומדים ותלויים נגדו. עוד הפנתה לחומרת המעשים המדברים בעד עצמם, ובפרט לכך שהאלימות מופנית הן כלפי

עמוד 1

המתלוננת והן כלפי הילדים הקטינים. בהתאם לתיקון 113 - ציינה את הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו, בכללם, שמירה על שלמות גופו של האדם, ביטחון וחירותו, שמירה על כבוד האישה וכן פגיעה בתא המשפחתי. בנסיבות תיק זה, עתרה למתחם ענישה הנע בין 12 ועד 30 חודשי מאסר. ציינה כי בגזירת הדין יש לקחת בחשבון את עברו הפלילי המונה 7 הרשעות במגוון עבירות אלימות, אשר חלקן כלפי המתלוננת בתיק הנוכחי. לטענתה, הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנויות לשיקום אשר ניתנו על ידי בית המשפט בתיקו הקודמים ולפיכך כעת יש למצות את הדין עמו. בשים לב לאמור בדבריה ובשים לב לכך שהנאשם ניהל הגנתו ובשל כך אינו זכאי להקלה המשמעותית לה זוכים אלה שמודים - עתרה לגזירת העונש ברף העליון של המתחם אותו ציינה, להפעלת המאסרים המותנים במצטבר, הטלת מאסר מותנה וכן חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירות עתידיות.

מנגד, ב"כ הנאשם הפנה לכך שהאלימות הן כלפי המתלוננת והן כלפי הקטינים הינה ברף הנמוך של העבירות בכגון דא, וזאת מבלי להקל בהם ראש במעשים. עוד הפנה לכך שעסקינן בנאשם כבן 48, אב לעשרה ילדים וכן לכך שלשניים מערכת יחסים "מורכת". בהקשר לכך, ציין כי גם המתלוננת אינה טומנת ידה בצלחת, באשר זו הורשעה בעבר בגין תקיפתו של הנאשם ולא אחת פועלת באופן מתריס ואלים כלפיו, כאשר אין לומר כי המדובר במקרה הקלאסי של "האישה המוכה".

עוד ציין כי בדומה להליכים הקודמים המתלוננת הגישה בקשות שונות לשחרור הנאשם וזאת מתוך כוונה לשיקום היחסים ביניהם. כמו כן, ציין כי הטלת עונש מאסר ממושך תפגע במשפחתו ובפרט בילדיו הקטינים. זאת ועוד, בבחינת נסיבות ביצוע העבירה יש לקחת בחשבון כי לא קדם לביצוע המעשים תכנון מראש אלא המדובר במעשים פרי יוזמה רגעית. עוד ציין כי בגזירת העונש יש ליתן הדעת לטענת האכיפה הבררנית לפיה הגם שנמצאו ראיות לכאורה כי המתלוננת תקפה את ילדיה לא הוגש נגדה כתב אישום, וזאת בניגוד לנעשה ביחס לנאשם.

הנאשם ביקש להוסיף על דברי בא כוחו והביע חרטה על מעשיו. זה מסר כי מטבעו הוא אינו אדם אלים. זה ציין כי האירועים נשוא כתב האישום הם טעות שלו ושל המתלוננת אשר נגררו לכך ללא כל מחשבה, וזאת נוכח מצבם הכלכלי הקשה. עוד ציין כי לאחר שחרורו מהכלא ידאג לפנות להליך טיפולי בתחום האלימות.

המתלוננת אשר נכחה בדיון מסרה כי ברצונה לשקם את הזוגיות וכי לא הייתה לה כל כוונה לשלוח את בעלה מאחורי סורג ובריח. כמו כן, ציינה כי הייתה אי הבנה בינה לבין הנאשם וכי האשמה היא של שניהם.

דין והכרעה:

כאשר אין המדובר בעבירה יחידה, בשלב הראשוני, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או בכמה אירועים נפרדים. בענייננו, מצאתי לראות את כלל המעשים בהם הורשע הנאשם כאירוע אחד. המדובר ברצף אחד של מעשים שבוצעו בסמיכות זמן ומקום, כאשר חלקם של המעשים נובעים מקודמיהם, ולחלקם קיימת זהות בקורבן הנפגע.

בעבירות התקיפה כלפי המתלוננת והקטינים - פגע הנאשם בערכים החברתיים של כבוד האדם, שלמות התא המשפחתי, שמירה על הביטחון האישי ושלמות הגוף וכן בזכות האישה להיות מוגנת מפני אלימות מצד בן זוגה.

בעבירת האיומים פגע הנאשם בחירותם של הקטינים. עבירת האיומים נועדה לשנות תחושת הביטחון וזאת תוך ציפייה כי המאיומים ישנו החלטתם או דרך פעולתם. בכך יש כדי לפגוע באוטונומיית הבחירה החופשית.

על החומרה המיוחדת בעבירות של אלימות המשפחה וכן על הצורך להוקיע את החולה הרעה הזו מחברתנו, אפנה לפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 792/10 מדינת ישראל נ' פלוני (14.2.2011):

"עבירות אלו, מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באין רואה ובאין שומע, ומוסתרות היטב מהסביבה. פעמים רבות, שריו התוקף בקונספציה שגויה לפיה אין בכוחו של החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בו רשאי הוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמו הייתה קניינו. אלמנטים אלו, המשולבים דרך כלל בעבירות האלימות במשפחה, מעצימים את הסכנה הנשקפת מן התוקף כמו גם את חשיבותם של שיקולי ההרתעה האישית והציבורית"

עוד בעניין זה אפנה לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'ה בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.07):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג... גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפיצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

וראו גם, ע"פ 5062/10 פרץ נ' מדינת ישראל (11.7.2011); ע"פ 1761/11 מדינת ישראל נ' אמין (15.2.2012); ע"פ 4777/11 מדינת ישראל נ' לאסי (1.11.2012). רע"פ 6577/09 צמח נ' מדינת ישראל (20.8.09); ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.07); ע"פ 11917/04 נורדיצקי נ' מדינת ישראל (19.5.05); ע"פ 2157/92 פדידה נ' מדינת ישראל, פ"ד מז (1) 81, עמ' 84.

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלימות במשפחה נעה בין מספר חודשי מאסר ועד מאסר בפועל לתקופה אשר יכול ותגיע לשנה ואף יותר. ראה בין היתר, ע"פ 9074/12 מדינת ישראל נ' פלוני, (13.6.13); ע"פ 6555/12 נאסר פירס ואח' נ' מדינת ישראל (5.2.13); רע"פ 182/13 נעם משה נ' מדינת ישראל (21.1.13); ת"פ 25373-08-12 מדינת ישראל נ' מ.מ. (6.8.13).

אשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירת האיומים- הרי שזו נעה בין מאסרים מותנים או מאסרים קצרים המרוצים בדרך של עבודות שירות עד לעונשי מאסר בפועל בני 10 ו- 12 חודשים. ראה בין היתר, רע"פ 1293/08 אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל, ת"פ 6503-03-12 מדינת ישראל נ' חתוקה, ת"פ 348-05-12 מדינת ישראל נ' אלי בן דוד.

בתיק זה מצאתי כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים, גם אם אינה נמצאת ברף הנמוך בעבירות בכגון דא, אין לומר כי אלו מצויים ברף הגבוה של עבירות מסוג זה. לחומרא, בית משפט נותן דעתו לכך שמדובר במסכת מעשי אלימות ואיומים שתחילתם בבוקרו של יום, המשכם בשעות הצהריים עד לאחר שעות אחר הצהריים. המשיב מפנה את

האיומים כלפי בניו הקטנים ואת מעשיו האלימים גם כלפי אישתו וגם כלפי שניים מילדיו. המעשים כאמור בסעיף 1 בעובדות כתב האישום, כוללים מכות וסתירות לראשה של המתלוננת, כאשר מעדותה של זו עולה שהדבר נעשה במפגיע ובמפתיע בסמוך לאחר שהתעורר הנאשם, כאשר בין היתר, העובדה שזו לא ישנה עמו היתה למורת רוחו. מעשיו בסעיף 4 אף הביאו לסימן קילוף ברגלה של המתלוננת. רובם של המעשים מבוצעים בנוכחות יתר בני המשפחה, ומכאן שיש בהם כדי לפגוע בעקיפין גם בהם, כאשר נחשפים לאלימות מילולית ופיזית, בפרט אמורים הדברים לתקיפתה של המתלוננת בנוכחות חלק מילדיה, על כל המשמעותיות הנלוות לכך.

מנגד, מבלי שיהיה להקל ראש כהוא זה בחומרת מעשיו, אין מדובר במעשי אלימות קשים. בפרט אמורים הדברים לאמור בסעיף 2 ו-3 לעובדות כתב האישום, כאשר המשיב מושך את רגל בנו הקטין על מנת שיתעורר ויבוא עמו לבית הכנסת, וכך גם מתרה בילדיו שיתנהגו יפה, ולא יכה אותם.

אין להצדיק אלימות מילולית ופיזית מתוך מטרת חינוכית, אולם נדמה, כי יש לאבחן מקרים אלה בהם הנאשם מבקש בטובת ילדיו וברצון להעניק להם חינוך ראוי יותר על פי שיטתו, אל מול מקרים בהם מדובר באלימות לשם אלימות, או אלימות שכל תכליתה לפגוע בקורבן. לא נגרמו למתלוננת חבלות חמורות, ולמעשה אלה מתמצות בשריטה ברגלה.

בחינת נסיבות ביצוע העבירה מצביעות כי המדובר במעשים אשר בוצעו "בעידנא דריתחא" וללא מחשבה תחילה. לצד האמור, בניגוד לעבירות רכוש, ספק עד כמה מעשה אלימות ספונטניים, אשר מלמדים על העדר ריסון ועל הלך הרוח בו מצוי הנאשם, אמורים לשמש להקלה.

לאור האמור לעיל, ובשים לב לערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלו וכן בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, הנני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול העבירות בתיק זה נע בין 6 ל-14 חודשי מאסר פועל.

קביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם

בבואו של בית משפט לקבוע את עונשו של הנאשם בגדרי המתחם, יש בראש ובראשונה לקחת לחומרא את עברו הפלילי המונה 7 הרשעות, אשר רובן ככולן עוסקות בעבירות אלימות, כאשר רבות מהן נוגעות לתקיפתה של אותה המתלוננת ממש: במסגרת תפ 10-03-3713 הורשע הנאשם בתקיפת סתם של המתלוננת בתיק שבפניי ונגזר עליו עונש מאסר הצופה פני העתיד בן 8 חודשים במסגרת הסדר טיעון; בת"פ 2536/09 הורשע הנאשם בעבירות של הפרעה לשוטר, העלבת עובד ציבור והפרת צו של בית משפט שנועד להגן על אדם. גם בגין תיק זה תלוי ועומד מאסר מותנה בן 8 חודשים שלא יעבור כל עבירת אלימות מוסג פשע שהינו בר הפעלה בענייננו. לנאשם הרשעות נוספות משנת 2007 בגין עבירת איומים; מ-2001 בגין תקיפת בת זוג; שנת 1997 תקיפת גורמת החבלה של ממש ותקיפת שוטר וכן שתי הרשעות משנת 1995 גם כן בעבירות של תקיפה ואיומים.

יוער כי התיקים בגינם תלויים ועומדים מאסרים מותנים נגד הנאשם הינם בגין מעשים מן השנים 2010 ו-2009, אולם גזרי הדין ניתנו בשנת 2013 ו-2012, ונמצא כי הנאשם מסתבך בפלילים ובעבירות אלימות בפרק זמן קצר לאחר

שנגזרו עליו עונשים מתונים יחסית (מתוך התחשבות בעמדת המתלוננת ורצון הנאשם לשקם את מערכת יחסיו).

אשר לעמדת המתלוננת- כאמור, זו מעוניינת בשיקום הזוגיות ובגידול משותף של ילדיהם. לרוב בתי המשפט מתחשבים בעמדות המתלוננות. בעניינו, לא מצאתי לתן משקל מכריע לעמדת המתלוננת, שכן כאמור שיקולים אלו כבר נלקחו בחשבון בתיקו הקודמים, אולם למצער הנאשם אינו משנה מדפוסי התנהגותו וממשיך לפתור סכסוכים עם המתלוננת באופן אלים וזאת גם ביחס לילדיו.

בהקשר לכך, יצוין כי לא התבקש תסקיר עובר לגזירת העונש ולפיכך נסיבות חייו וכן מערכת היחסים המורכבת שבין הנאשם למתלוננת, לא הובררו דיין.

זאת ועוד. גם בדברים הקצרים שמסר הנאשם בטיעונו לעונש ניתן ללמוד על כך שהלה אינו לוקח אחריות על מעשיו ואף משליכם על המתלוננת. כך בד בבד עם הבעת חרטתו על מעשיו מציין הנאשם כי: **"מה שקרה זה טעות של שנינו"** ובהמשך: **"נגררנו למהלך הזה ובגלל זה קרה מה שקרה אני לא עשיתי את זה מתוך מחשבה ותכנון"**. הרושם כי הנאשם, ממעיט מחומרת מעשיו, מביע עמדות מגוננות וכן מתקשה לערוך התבוננות פנימית אותנטית. בנסיבות אלו, אין מקום לדבר על שיקולי שיקום.

הנאשם בחר לנהל את הגנתו ואין בכך כדי להחמיר עמו. יחד עם זאת, ברי כי בנסיבות אלה אין הוא זכאי לאותה הנחה משמעותית לה זכאים כאלה שהודו, חסכו זמן שיפוטי וייתרו את העדת העדים בתיק, בדגש על המתלוננת - אישתו, אשר מחד ביקשה את רחמי בית המשפט, ומאידך נאלצה להיחקר ארוכות במהלך עדותה, לרבות הטחות והאשמות כאלה ואחרות הנוגעות לאופן התנהגותה.

מנגד ולקולא אין להתעלם מכך שמדובר בנאשם שלא צעיר בגיל ולו 10 ילדים, עוד יש ליתן הדעת להשפעה שיש למעצרו ומאסרו של הנאשם על בני משפחתו. הנאשם מצוי במעצר תקופה ארוכה, באשר ידוע שמעצר הינו קשה יותר מאשר התנאים במאסר, וכך גם תוך שבית משפט מזהיר עצמו מתלותה של המתלוננת בנאשם, יש לקחת כעובדה את רצונם של אלה לשוב ולחיות יחדיו לאחר שזה ישוחרר ולנסות לשקם את מערכת היחסים ביניהם.

לו בית המשפט היה עוצר הילוכו עד כאן, נדמה כי היה מקום לגזור את עונשו של הנאשם ברף הגבוה של המתחם אותו קבעתי ולהפעיל במצטבר את המאסרים המותנים באורך כולל של 16 חודשים בעניינו (זאת בהתאם לפסיקה הברורה, לפיה על דרך הכלל עונשים הצופים פני העתיד יש להפעיל בהצטבר לכל עונש אחר).

לא אעשה כן, וזאת נוכח כך שבית משפט מצא לקבל את טענת האפליה והאכיפה הבררנית. לא אחזור על כל האמור בהכרעת הדין, אולם אציין כי במסגרת טענת ההגנה מן הצדק מצאתי תימוכין לטענה, לפיה הנאשם הופלה לרעה אל מול המתלוננת, אשר לא ננקטו נגדה כל הליכים עד למועד הכרעת הדין, חרף צבר ראיות משמעותיות (לרבות הודאתה), ממנו עולה כי הפעילה אלימות כלפי ילדיה באמצעות מקל. כפי שצוין, לא מצאתי כי טענה זו מצדיקה צעד דרסטי בדמות ביטולו של כתב האישום. יחד עם זאת בהחלט מצאתי כי יש מקום ליתן בכך במסגרת שיקולי הענישה.

סוף דבר מכל המקובץ לעיל הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 7.12.13.
- ב. מורה על הפעלת המאסר המותנה בן 8 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 3713-03-10, וכן מורה על הפעלת המאסר המותנה בן 8 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ 2536-09 בחופף אחד לשני, ובחופף לעונש המאסר עליו הוריתי בסעיף א' לעיל.
- סה"כ יהיה על הנאשם לרצות 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו כפי שמפורט בסעיף א לעיל.**
- ד. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו וזאת למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת איומים או עבירת אלימות מסוג עוון.
- ה. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.
- ו. 10,000 התחייבות למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור כל עבירת אלימות. לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, יהיה על הנאשם לרצות 20 ימי מאסר בגין כך.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום כ"א סיוון תשע"ד, 19/06/2014 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט